

Ενότητα 1^η (να συμβουλευτείς τις σελ. 15 έως 24 του σχολικού βιβλίου)

Από τον τόπο μου σε όλη την Ελλάδα

Τουρίστας ή ταξιδιώτης;

Προτού ξεκινήσει κανείς το ταξίδι του για κάποιο προορισμό, μπορεί να επιλέξει αν του ταιριάζει να ταξιδέψει ως τουρίστας ή ως ταξιδιώτης. Μερικοί ίσως πουν ότι η όλη διαφορά είναι απλώς ένα παιχνίδι με τις λέξεις και τίποτε περισσότερο. Κι όμως...

Από τη μια υπάρχει ο τουρίστας, αυτός, δηλαδή που, σύμφωνα με την ετυμολογία της λέξης, «γυρίζει» και επισκέπτεται διάφορα μέρη με σκοπό τις διακοπές, και από την άλλη ο ταξιδιώτης ο οποίος επιλέγει συνειδητά, από αγάπη για τα ίδια τα ταξίδια, την περιήγησή του σε νέους τόπους.

Ο τουρίστας είναι ο γραφικός τύπος με το κοντό σορτσάκι και τη φωτογραφική μηχανή κρεμασμένη στο λαιμό, που κυνηγάει πακέτα διακοπών σε ξενοδοχεία πολλών αστέρων. Αυτός που αγχώνεται αν εξαιτίας μιας πτήσης αλλάζει το πρόγραμμά του και δεν πρόκειται να φύγει ταξίδι, αν προηγουμένως δεν έχει πάρει μαζί του όλες τις πιστωτικές κάρτες του, προκειμένου να επιδοθεί στο αγαπημένο του καταναλωτικό σπορ, αυτό των αγορών. Το ταξίδι γι' αυτόν είναι σαν το ταχυφαγείο – όλα πρέπει να γίνονται γρήγορα – για να μπορεί μετά να πει ότι πήγε σε περισσότερα μέρη και ότι τα πρόλαβε όλα σε μικρό χρονικό διάστημα. Αυτή η νοοτροπία του γρήγορου όμως καταστρέφει τη μαγεία του ταξιδιού. Ο τουρίστας μένει προσκολλημένος σε ό,τι του σερβίρουν τα πρακτορεία και οι τουριστικοί οδηγοί. Έτσι και ο ίδιος πέφτει στην παγίδα να χρησιμοποιεί το ταξίδι ως μέσο επίδειξης στο κοινωνικό του περιβάλλον είτε ως διέξοδο από τα προβλήματά του, με αποτέλεσμα, όταν επιστρέφει στον τόπο του, να του φαίνεται σαν να μην έχει πάει πουθενά.

Αντιθέτως ο ταξιδιώτης είναι ο τύπος που αφήνει πίσω το σπίτι του και ξεκινάει το ταξίδι του με μόνο σκοπό να χαθεί σε μονοπάτια κρυμμένα, σε σοκάκια που οδηγούν σε αδιέξοδο, για να καταλήξει στο τέλος σε γνώριμους δρόμους με «άλλα μάτια». Η επιθυμία του είναι να γνωρίσει το άγνωστο, γι' αυτόν τον λόγο δεν φοβάται το τυχαίο και το απρόβλεπτο στις διαδρομές του και πάντα επιλέγει τους δρόμους τους λιγότερο ταξιδεμένους. Γι' αυτόν σημασία έχει «το ταξίδι για το ταξίδι», με στόχο να ζήσει περιπέτειες, να περιπλανηθεί όπως οι Τσιγγάνοι και να ξεχάσει την καταγωγή και την ταυτότητά του. Σε αυτό το πλαίσιο ο ταξιδιώτης οφείλει να είναι και λίγο «αμαρτωλός», δηλαδή, να μπορεί να λέει περισσότερα «ναι» και λιγότερα «όχι». Κατά αυτόν τον τρόπο, όλες οι εικόνες και οι εμπειρίες από τα μέρη που επισκέπτεται τον σημαδεύουν και γίνονται κομμάτια της ζωής του. Άλλα και πέρα από τα ταξίδια, ο γνήσιος ταξιδιώτης, και στην ίδια του την πόλη να βρίσκεται, θα εξακολουθεί να ταξιδεύει με όλα τα μέσα, διακινδυνεύοντας την ασφάλεια της συνήθειας με την ομορφιά του απροσδόκητου.

Γι' αυτό πριν από ένα ταξίδι το θέμα δεν είναι το πόσο μακριά θα πάει κανείς ή το πόσα χιλιόμετρα θα κάνει, αλλά χρειάζεται να είναι δεκτικός σε νέα ερεθίσματα και έτοιμος να βιώσει νέες εμπειρίες. Το πρόβλημα δεν είναι ότι ο τουρίστας ταξιδεύει για να περάσει καλά, να ξεκουραστεί και να μη σκέφτεται πολύ, αλλά το γεγονός ότι η εμπειρία του

ταξιδιού του είναι χωρίς ουσία, σε αντίθεση με τον ταξιδιώτη που αποφασίζει να ταξιδέψει με σκοπό να γνωρίσει καλύτερα τον κόσμο και κατ' επέκταση τον ίδιο του τον εαυτό...

Άρθρο της Μαρίας-Αγγελικής Παπαδοπούλου, BHΜΑΖΑΖΙΝΟ,

Βήμα της Κυριακής, 23 Νοεμβρίου 2003, τ.163 ,σελ.154-155.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να συμπληρώσετε τα παρακάτω κενά επιλέγοντας το σωστό τύπο των παρενθέσεων.

..... (Η Μαρία / τη Μαρία) πήγε εκδρομή με το σχολείο της την περασμένη εβδομάδα.
..... (Οι συμμαθητές / Των συμμαθητών) της ήταν ενθουσιασμένοι και δε σταματούσαν να γελούν σε όλη τη διάρκεια της διαδρομής. (Οι δάσκαλοι / Τους δασκάλους) προσπαθούσαν να επιβάλουν την τάξη, αλλά δεν μπορούσαν να το καταφέρουν. (Ο προορισμός / Τον προορισμό) τους ήταν ένα πυκνό δάσος λίγο έξω από την πόλη. (Η εκδρομή / Τις εκδρομές) είχε οργανωθεί στα πλαίσια του μαθήματος της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Μόλις έφθασαν,(τα παιδιά / των παιδιών) έμειναν άφωνοι μπροστά στην τόση πυκνή βλάστηση. Υπήρχαν(βελανιδιές / βελανιδιών),(οξιές / οξιά),(λουλούδια / λουλούδι),(θάμνοι / θάμνους), ενώ πετούσαν περίεργα(πουλιά / πουλί).
.....(Οι εντυπώσεις / τις εντυπώσεις) τους από αυτή την εκδρομή ήταν μοναδικές.

2. Στις προτάσεις που ακολουθούν να διακρίνετε τα ρήματα σε απρόσωπα και προσωπικά και να βρείτε τα υποκείμενά τους.

- Απαγορεύεται ο απόπλους των πλοίων λόγω σφοδρής θαλασσοταραχής.
- Χρειάζεται ν' αλλάξουν πολλά πράγματα εδώ μέσα.
- Είναι ευκαιρία να γνωρίσεις νέους φίλους.
- Φημολογείται ότι θα γίνουν άμεσα περικοπές και απολύσεις στο προσωπικό της επιχείρησης.
- Το Ναύπλιο δε χρειάζεται συστάσεις, πόδια χρειάζεται.
- Επιβάλλεται να τηρούνται οι κανόνες συμπεριφοράς εντός και εκτός τάξης.
- Ο προϊστάμενος επιβάλλεται στους υπαλλήλους του με την προσωπικότητα και το κύρος του.
- Είναι γεγονός ότι ο τουρισμός συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας.
- Αστράφτει και βροντά. Όπου να 'ναι θα ξεσπάσει μπόρα.
- Υπάρχει φόβος μήπως δε γυρίσει ποτέ πίσω.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με πρώτο συνθετικό το δισ- (δι-) ή το δυσ- ανάλογα με το νόημα.

- Το δ....τιχο αυτό το έγραψε ο ποιητής για τη σύντροφο του.
- Στην παλιά μου γειτονιά ελάχιστα σπίτια ήταν δ....ώροφα.
- Η τοπική εφημερίδα δημοσίευσε ένα δ....στηλο άρθρο για τη δραστηριότητα του σχολείου μας.
- Να χρησιμοποιήσεις αδιάσειστα επιχειρήματα, γιατί είναι άνθρωπος δ....πιστός.
- Παντρεύτηκε νέος και πρόλαβε ν" αποχτήσει δ....έγγονα.
- Όλες οι προβλέψεις για το μέλλον είναι δ....οίωνες.
- Δύσκολα βρίσκει φίλους ένας δ....τρόπος και δ....πρόσωπος άνθρωπος.

4. Κάντε τις παρακάτω αντιστοιχίσεις, ώστε να προκύψουν οι σωστές σύνθετες με αχώριστα μόρια, λέξεις.

αμφι

τομώ

διχο

έρχομαι

εις

βάλλω

περι

θέτω

συν

θέατρο

Γ. Παραγωγή Λόγου

Να αναπτύξετε σε παράγραφο την παρακάτω θεματική πρόταση επιλέγοντας τον κατάλληλο τρόπο:

Ο τουρισμός μπορεί να αφελήσει πολλαπλά μια περιοχή ή έναν τόπο.

ΡΙΤΑ ΦΩΤΙΟΥ (ritaföttiou@gmail.com)